

Concerto BUDAPEST

2024. MÁJUS 28.
KEDD 19.30 | Müpa

AUGUSTIN HADELICH
és a Concerto Budapest

AUGUSTIN HADELICH © Suxiao Yang

ÖRKÉNY
ÖI
SZÍNHÁZ

BEETHOVEN

D-dúr hegedűverseny, op. 61

1. *Allegro ma non troppo*
2. *Larghetto*
3. *Allegro (Rondo)*

- szünet -

MAHLER

5. (cisz-moll) szimfónia

1. *Trauermarsch (Temetési menet)*
2. *Stürmisch bewegt mit großer*
3. *Vehemenz*
4. *Scherzo*
5. *Adagietto*
6. *Rondo-Finale*

Augustin Hadelich hegedű
Concerto Budapest

Vezényel: Keller András

Közreműködik: **Mácsai Pál**, az Örökény Színház
és a Concerto Budapest „**INZERT**” programsorozata keretében

CONCERTO BUDAPEST SZIMFONIKUS ZENEKAR – zene szenvedéllyel

A Concerto Budapest szimfonikus zenekar Magyarország egyik vezető nagyzenekara. Egyéni hangzásával, nagy ívű műsorszerkesztésével különleges és meghatározó szereplője a magyar és nemzetközi zenei életnek. Széles repertoárja a jól ismert klasszikusoktól napjaink kortárs darabjaiig terjed. Progresszív karaktere elementáris erővel nyilvánul meg zenészei játékában, előadásukat a zene szenvedélyes szeretetével teszik feledhetetlenné a közönség számára is.

A zenekar egyike Magyarország legrégebbi együtteseinek, a több mint százéves múltat magának tudható Concerto Budapest elődje 1907-ben alakult meg. Zeneigazgatója és vezető karmestere a 2007-es centenárium óta Keller András világhírű hegedűművész-professzor, a Keller Quartet alapítója.

A Concerto Budapest Keller András személyében és vezetésével a magyar kamarazenélés legnevesebb tradícióit viszi tovább, melyeket Bartók Bélától és Weiner Leótól Végh Sándoron és Rados Ferencen át Kurtág Györgyig ívelő folytonosság és zenei szellemiség fémjelez.

A zenekar állandó vendégei olyan elismert magyar zenészek, mint Takács-Nagy Gábor, Eötvös Péter, Ránki Dezső, Várjon Dénes, Kelemen Barnabás, Baráti Kristóf, Fenyő László, Szűcs Máté, Berecz Mihály és Perényi Miklós, visszatérő nemzetközi vendégzólístái közé tartozik Gidon Kremer, Heinz Holliger, Isabelle Faust, Khatia Buniatishvili, Lucas Debargue, Mihail Pletnyov és Jevgenyij Koroljov.

A Concerto Budapest tiszteletbeli elnöke Kurtág György, a kortárs zene élő legendája.

KEDVES KÖZÖNSÉGÜNK!

Az idei évad koncertismertetőit egy zenetudós írja. Nem kell megjedni: Mona Dániel zenetörténész valamennyi általa vezetett műsorban vagy a keze alól kikerülő írásban arra törekszik, hogy közvetlen, figyelemfelkeltő és gyakran szórakoztató stílusban hozza közelebb a klasszikus zenét a hallgatókhoz. Ifjúsági programok vezetője, hangversenyek és fesztiválok házigazdája, pódiumbeszélgetések moderátora, zenekritikus és tanár – egyszerűen ismeri a hazai koncertélet történéseit és szereplőit, valamint tudja, hogyan lehet közérthetően beszélni a zenéről. Koncertjeinkre is alkalmazható mottója:

HALLGASSANAK SOK JÓ ZENÉTI!

© Felvégi Andrea

Ludwig van BEETHOVEN D-dúr hegedűverseny, op. 61

- 1. Bár korábban is írt már hegedűre és zenekarra, ez Beethovennek ez az egyetlen hegedűversenye.**
- 2. A háromtétéles mű mintegy háromnegyed órájával tökéletesen kitölt egy koncertfélidőt.**
- 3. A darab premierjét 1806-ban tartották a megrendelő, Franz Clement szólójával.**

Beethoven, Brahms, Csajkovszkij, Stravinsky és Korngold – csak a legismertebbek, akik életük során mindössze egyetlen hegedűversenyt komponáltak, és azt D-dúrban tették. S ha hozzávesszük Sibelius ugyancsak egyetlen, d-mollban írt hegedűversenyét is, akkor még erősebben kirajzolódik, milyen ikonikus a hegedű és a D-tonalitás közti kapcsolat. Bár Beethoven korábban belekezdett egy C-dúr hegedűversenybe is, végül a D-dúrban talált rá a megoldásra. Ebben a hangnemben ugyanis a hegedűs lubickolhat, hangszeréből gyakorlatilag bármit ki tud hozni. A D-dúr természetes, otthonos, kényelmes és ismerős. Ezenkívül Beethovennél mély és érzelmes is, meg persze nehéz és újszerű – amit szövé is tettek a korabeli kritikusok. A közönség viszont rendkívül lelkesen fogadta a művet, amelyet azóta is gyakran „a hegedűversenyek fejedelme” névvel illetnek. A kor híres hegedűművésze, Franz Clement rendszeresen ellenőrizte, miként halad az általa rendelt mű, és noha Beethoven határidőre elkészült, zenekari próbára már nem maradt idő, így szólista és zenekar az ősbemutatón találkozott először. A rendhagyó zenei elemek sora rögtön a szonáta formájú első tétel elején elkezdődik, hiszen váratlanul négy ústdobütés indítja a darabot. A második tételben aztán a szólista nem vesz részt a variációs téma bemutatásában, ami ugyancsak szokatlan fordulat. A darabot aztán rondófinálé zárja, amely itt-ott a vadászat hangulatát idéző hangzásokat foglal magában.

Gustav MAHLER

5. (cisz-moll) szimfónia

- 1. A mintegy hetvenperces szimfóniát először 1904. október 18-án mutatták be Kölnben.**
- 2. A mű öt tételből áll. Az első kettő, a középső és az utolsó két tétel egy-egy egységet alkot, így a darab háromrészesnek is tekinthető.**
- 3. A tisztán hangszeres szimfóniában ezúttal Mahler nem használt énekhangot, és címekkel sem látta el a tégeket.**

A mű címéből nem úgy tűnik, pedig valójában nemcsak Beethoven hegedűversenye, de Mahler 5. szimfóniája is D-dúrban íródott. Pontosabban abban zárul. A cisz-mollban induló darab ugyanis nem csupán azzal a – szimfóniák terén gyakori – megoldással él, hogy komor mollban kezdődik, végül mégis kifényesedik dúrrá, hanem ez a fényesedés nem mindennapi fordulatként a kezdeti hangnemhez képest félhangos emelkedéssel is jár. Mind szó szerint, mind átvitt értelemben emelkedett fináléről van tehát szó, és ez az emelkedés önéletrajzi ihletésű. A komoly betegségből felgyógyuló, majd megházasodó Mahler ugyanis a kilátástalanságból soha nem tapasztalt boldogságba és reményteliségbe csöppent. 5. szimfóniája az egyik legpozitívabb műve, a halálból a fénybe vezető utazás, amelyhez nemegyszer, zenei utalások formájában Beethoven híres Ötödikjét hívja segítségül. S bár a tégelek elején nem tüntetett fel címekeket, előadói utasításai igen beszédesekek. Az első tételt „kimért léptekkel” és olyan „szigorúan” kell játszani, „mint egy gyászmenet”, de találkozhatunk a „vad és szenvedélyes”, illetve „a lehető leghevesebb” instrukciókkal is. „Viharos izgalommal, rendkívül hevesen” robban be a következő tétel, amely hiába villant meg keveset a végső D-dúrból, hamar visszazuhan a gyász és a fájdalom tragikumába. A darab magjaként helyet foglaló scherzo előtt hivatalosan hosszabb szünetet kell tartani, majd a tétel „erőteljesen, nem túl gyorsan” szólal meg, miközben monumentális vízióvá alakítja a ländler tánc eredetileg tenyeres-talpas motívumait. A *Halál Velencében* című világhírű Visconti-filmben is használt adagio kizárólag vonósokra és hárfára íródott. Ez a szerelmi vallomás „nagyon lassan” és „bensőségesen” csendül fel, a Wagner *Trisztánjára* való utalással pedig Mahler a szerelem mellé odacsempészi a halál gondolatát is. Végül megszakitás nélkül, „játékosan” és „élénken” érkezik a rondófinálé, amelyben a szerző *A fiú csodakürtjének* a kakukk és a csalogány énekversenyéről szóló részére utal.

AUGUSTIN HADELICH hegedűművész

Elragadó hang, a legfinomabb vonóstechnika, minden mércét messze túlszárnyaló játékmód, érzéki és áttetsző hangzás, mély átélés minden műben – ez jellemzi korunk egyik legnagyobb hegedűművészt. 1984-ben született Olaszországban, német szülők gyermekeként. A New York-i Juilliard Schoolban tanult Joel Smirnoffnál. 2006-ban megnyerte az Indianapolisi Nemzetközi Hegedűversenyt, majd Amerika után Európa valamennyi jelentős fesztiválján is bemutatkozott, és ma már a világ egyik legkeresettebb szólólistája. Olyan élvonalbeli zenekarokkal lép fel, mint a Bécsi, a Berli, a Londoni, a Los Angeles-i és a New York-i Filharmonikusok, a Bajor Rádió Szimfonikus Zenekara vagy a Királyi Concertgebouw Zenekar. 2016-ban Grammy-díjat kapott Henri Dutilleux *L'Arbre des songes* című hegedűversenyének felvételéért. 2018 óta a Warner Classics exkluzív művésze. Számos felvétele közül kiemelkedik Johann Sebastian Bach szólóhegedűre írt szonátáinak és partitáinak interpretációja (2021), amely egyöntetűen lelkes fogadtatásra talált a sajtóban. 2021-ben a Yale School of Music professzorává nevezték ki. Augustin Hadelich Giuseppe Guarneri del Gesù 1744-es „Leduc, Szer yng” hegedűjén játszik, amelyet a Tarisio Trust bocsátott rendelkezésére.

INZERT

ÖRKÉNY
ÖSZÍNHÁZ

A Concerto Budapest és az Örkény Színház együttműködése a Favoritok bérletsorozat valamennyi előadásán

„Az Örkény Színház munkájának értelmét az a nyitottság adja, amellyel gyakran fordulunk társadalmi ügyek, kortárs kérdések és egyáltalán a művészi kifejezés lehetőségeinek kitágítása felé. Meggyőződésünk, hogy a színháznak találkozási pontként kell működnie. Ezért a társulat húsz évvel ezelőtti alapításától fogva párbeszédben vagyunk a társművészetekkel is.

A Concerto Budapest Inzert sorozatában társulati tagjaink tolmácsolásában olyan szövegeket hallhatnak, amelyekkel annak a kérdésnek a megválaszolására hívjuk Önöket, hogy a műsoron szereplő zeneművek és utóéletük, szerzőik életútja hogyan hatottak és hatnak mind a mai napig művelődés- és szellemtörténetünkre.”

Mácsai Pál az Örkény István Színház igazgatója.

A koncerten elhangzó irodalmi mű:

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: Hajnali részegség

Az Inzert sorozat irodalmi szerkesztői:

Mácsai János zenetörténész

Mácsai Pál színész, rendező

© Horváth Judit

28 MAY 2024 19.30 | MÜPA

AUGUSTIN HADELICH and the Concerto Budapest

BEETHOVEN: Violin Concerto in D major, Op. 61

MAHLER: Symphony No. 5 in C-sharp minor

Augustin Hadelich violin

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **András Keller**

In co-operation with the Örkény István Theatre: **Pál Mácsai**

There are several reasons why this concert promises to be a revelation. First of all, two masterpieces will be heard: one of them is “the duke of all violin concerti”, and the other is a symphony of which the Adagio movement is so perfectly beautiful that when the American producers of Visconti’s film, Death in Venice heard it, they shouted at once: “This Mahler is really skilled, we should cooperate with him later on, too.” Apart from Beethoven’s Concerto for Violin and Mahler’s Symphony No. 5, the other reason is the cooperation with Kossuth Prize winner András Keller and the excellent Grammy Award-winning (among other acknowledgements) Italian-German-American violinist, Augustin Hadelich. Besides, the leader of Concerto Budapest has been a devoted and dedicated interpreter of the before mentioned Adagio, and even that of Mahler’s symphonic oeuvre for a long time. As a result, he is always able to present new colours and layers to the audience.

concerto
BUDAPEST

2024. JÚNIUS 6.
CSÜTÖRTÖK 19.30
ZENEAKADÉMIA

AUDE EXTRÉMO áriáestje

Közreműködik a Concerto Budapest
Vezényel: Vashegyi György

Napjaink egyik legizgalmasabb énekesnője,
a francia repertoárban jeleskedő, de éppígy olasz és német
szerepekben is világszerte lelkesen ünnepelt Aude Extrémo
ezen a kora nyári estén többek között Bizet, Saint-Saëns és Massenet
operáinak legszebb ariáival varázsolja el a közönséget.

© Cassiana Sarrazin

GIDON KREMER

BORÁTI GÁBOR

KELLER ANDRÁS

MIHAIL PLETNYOV

PIERRE-LAURENT AIMARD

ANGÉLA HEWITT

ANTHONY MARWOOD

TAKÁCS-NAGY GÁBOR

VÁRDAI ISTVÁN

VÁRJON DÁNIEL

KOVÁCS NIKARAJ

KRILOV SZERGEJ

BALÁZS JÁNOS

concerto

24
25

BÉRLETÚJÍTÁS
ÉS ÚJ BÉRLETEK MÁJUS 29-TŐL

DINA IVANOVA

PEKERY MIKLÓS

KOROLJOV MIKLÓS

concerto BUDAPEST

 concertobudapest.hu

 [concertobudapest](https://www.facebook.com/concertobudapest)

 [concerto_budapest](https://www.instagram.com/concerto_budapest)

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

müpa
Budapest